

MAGYAR MEGOLDÁS A VÁLTOZÓ KÖRNYEZETBEN

HELYZETELEMZÉS

A magyar Kormány 2019-ben fogadta el a nemzetközi fejlesztési együttműködésre vonatkozó második átfogó szakpolitikai stratégiát (a továbbiakban: NEFE2025), amely a 2020-2025 közötti időszakra határozta meg a nemzetközi fejlesztési együttműködés alapelveit, céljait és fő irányait. A NEFE2025 kiemelt célkitűzése a „senkit sem hagyunk hátra” elven alapulva – illeszkedve az Agenda 2030 által megfogalmazott célkitűzésekhez és az OECD fejlesztési együttműködési szakpolitikájához – a **globális kihívások kezelése, elsősorban a szegénység és az egyenlőtlenségek csökkentése volt**. A NEFE2025 nagy hangsúlyt fektetett a **kedvezményezettek igényein, szükségletein alapuló fejlesztési partnerségekre és a helyben történő hatékony segítségnyújtásra**. A migrációs kihívások növekedésével párhuzamosan a nemzetközi fejlesztési együttműködés Magyarország egyik kiemelt külkapcsolati eszközévé is vált, miután az **érdemben járult hozzá a támogatott országok fenntartható fejlődéséhez, valamint az elvándorlást kiváltó okok helyben történő kezeléséhez**. Mindezek mellett a stratégia a magánszektor bevonásával célul tűzte ki a **külgazdasági érdekek érvényesítését**, a magyar szereplők külföldi piacokon történő térnyerésének elősegítését, amelynek gyakran előzményét képezik fejlesztési programok. A NEFE2025 öt alappillérből áll: 1.) Magyarország nemzetközi szerepvállalásának növelése; 2.) Mélyrehatóbb szakpolitikai tervezés, hatékonyabb tárcaközi koordináció, egységes eredmény-orientált projektmegvalósítás; 3.) Projektimplementáció a Fenntartható Fejlődési Célok mentén; 4.) Gazdasági partnerségek erősítése a nemzetközi fejlesztésben; 5.) A magyar gazdasági és civil szereplők mozgósítása

A NEFE2025 által felölelt időszakban, 2024. január 1-jén lépett hatályba a **Hungary Helps Programról szóló 2023. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: HHP tv.)**, amely **egységes keretbe** foglalta az addig külön törvényben szabályozott nemzetközi fejlesztési, valamint a szükséglet szenvedő, üldöztetésnek kitett vagy humanitárius katasztrófák sújtotta területen élő emberek és közösségek megsegítésének feladatát. Fontos eleme, hogy lehetőséget teremt arra, hogy Magyarország egységes, komplex keretek között kezelje a migrációt előidéző folyamatok megszüntetését célzó tevékenységeket (katasztrófák és fegyveres konfliktusok esetén szükséges azonnali humanitárius segítségnyújtás, gazdaságfejlesztési, munkahelyteremtési programok). A jogszabály hatályba lépése **összehangolt intézményi kereteket** is teremtett. A szabályozás illeszkedik ahhoz a 2022-es kormányzati döntéshez, amely **Magyarország nemzetközi fejlesztési és humanitárius politikáját egységesen a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz rendelte**, és amely területek koordinációját az Üldözött Keresztényeket Segítő Programokért Felelős Államtitkárság látja el. A HHP tv. tette lehetővé továbbá, hogy a **Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (a továbbiakban: HHÜ) a **Hungary Helps Program lebonyolító szervévé váljon**, megkönnyítve ezáltal a kedvezményezettekkel való közvetlen kapcsolatteremtést és a projektek világos, átlátható végrehajtását.

A HHP törvény hangsúlyozza a **hitelvű szervezetekkel és egyházakkal való együttműködés**, a velük való **stratégiai partnerségek** kialakításának igényét, mivel ezek a szervezetek komoly helyismeretűeknek és a helyi közösségekben való általános elfogadottságuknak köszönhetően gyakran kulcsszerepet játszanak a békeépítésben, a vallási tolerancia előmozdításában és a társadalmi kohézió megerősítésében, különösen a konfliktusok sújtotta, törékeny régiókban.

Tekintettel arra, hogy a NEFE2025 hatálya 2025-ben lejár, illetve a stratégia által felölelt időszakban jelentős világpolitikai változások mentek végbe, szükségessé vált a stratégia megújítása az alábbi alapvetések és irányok mentén:

- A NEFE2025 a magyar gazdaság egy erős konjunktúra-időszakában született, és ilyen gazdasági, költségvetési környezettel számolt. Ez a tervezési kiindulási pont -a COVID-19 világjárvány elmélyüléséig - helytálló volt, ugyanis mindaddig hazánk gazdasága egyenletes növekedési pályán volt, ami lehetővé tette a nemzetközi fejlesztésre és segítségnyújtásra szánt források növelését, valamint a támogatási helyszínek körének bővítését.
- A globális világrend folyamatban lévő átalakulása, a nemzetközi konfliktusok, háborúk és természeti katasztrófák számának növekedése, a klímaváltozás kedvezőtlen hatásai, az energia és élelmiszerválság, a világban meglévő növekvő egyenlőtlenségek és a lakóhelyük elhagyására kényszerülők számának emelkedése miatt **a nemzetközi környezet az elmúlt években számottevően megváltozott, és drasztikusan megnövekedett a humanitárius segítségnyújtás, valamint a fejlesztésfinanszírozás iránti igény.** Ezzel párhuzamosan – elsősorban a növekvő instabilitás és a háborús fenyegetettség, valamint a politikai változások eredményeképpen – **számos donor ország részéről csökkent a finanszírozási hajlandóság,** több ország védelmi kiadásait a fejlesztési és humanitárius költségvetése rovására növelte, ez **világszinten általános finanszírozási hiány kialakulásához** vezetett.
- A fent említett tendenciát igazolja többek között az OECD DAC-tagországok **hivatalos fejlesztési támogatásának** (ODA – Official Development Assistance) **visszaesése** is, ami a 2024-es 9%-os csökkenést követően, az OECD becslése alapján 2024-2027 között akár 10-18%-os mértékű is lehet.
- Miközben az ENSZ Közgyűlés által 2015-ben elfogadott **Agenda 2030 és a fenntartható fejlődési célok** – amelyek a magyar NEFE2025 stratégia alapját is képezik – **végrehajtása világszinten lelassult, növekszik azoknak a tényezőknek a száma** (konfliktusok újjáéledése, politikai instabilitás, vallási - és etnikai alapú üldöztetés, természeti katasztrófák), **amelyek a donor országok – így hazánk részéről is – azonnali választ és nagyfokú rugalmasságot igényelnek.**
- **Továbbra is komoly problémát okoz a migráció,** amelynek kiváltó okai elégséges források és politikai akarat megléte esetén hatékonyan kezelhetők lennének a nemzetközi fejlesztési együttműködés eszközeivel. **Magyarország célja, hogy az új nemzetközi fejlesztési (a továbbiakban: NEFE) stratégia keretében megvalósuló tevékenysége által a partnerországokban olyan körülmények megteremtéséhez járuljon hozzá** – élelmiszer- és ivóvízbiztonság, megfelelő szociális és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, oktatás fejlesztése, munkahelyteremtés, vallási és más közösségek békés együttélésének lehetősége és identitásának megóvása –, **amelyek lehetővé teszik az emberek szülőföldön való boldogulását,** illetve segítik a szülőföldre való visszatérésüket.

A NEFE2025 PILLÉREINEK ÉRTÉKELÉSE

1. PILLÉR: MAGYARORSZÁG NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁSÁNAK NÖVELESE

A NEFE2025 első pillére Magyarország nemzetközi szerepvállalásának növelésére irányult. A stratégiában megfogalmazott vállalások alapján hazánk célul tűzte ki, hogy a fejlett világ donorközösségének tagjaként hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megerősítéséhez és a fejlődő országok fenntartható fejlődéséhez, miközben a saját külpolitikai és külgazdasági érdekeit is érvényesíti. A stratégia egyértelművé tette, ahhoz, hogy Magyarország olyan formában növelje a nemzetközi szerepvállalását, hogy az egyaránt hozzájáruljon a külgazdasági és külpolitikai érdekeink érvényesítéséhez is, **több stratégiai jelentőségű, a helyi szükségletekre, igényekre és környezeti-társadalmi adottságokra szabott, bilaterális alapon megvalósuló fejlesztési program** végrehajtása indokolt. További célkitűzésként került meghatározásra a nemzetközi együttműködés hatékonyságának növelése és a magyar érdekek képviselése az EU, az ENSZ és az OECD keretében.

A pillér értékelése

A vizsgált időszak egyik fontos eszköze a **kötött segélyhitelezés stratégiai** alkalmazása volt, amely révén Magyarország célzott módon járult hozzá a partnerországok szükségleteinek kielégítéséhez, különösen Afrikában és Délkelet-Ázsiában. A 2020-2025 közötti időszakban **új kötött segélyhitel együttműködések** indultak **Kenyával, Ruandával és Csáddal**, valamint bővültek a meglévő kezdeményezések a Zöld-foki Köztársasággal és Laosszal. A projektek többsége a megvalósítási szakaszba lépett. Mindez az eszköz hatékony alkalmazhatóságát, a magyar vállalatok nemzetközi versenyképességét és a partnerországokkal való együttműködés megerősítését jelzi.

Magyarország 2024. II. félévében az Európai Unió Tanácsának soros elnökeként tanácsi következtetéseket fogadott el a globális élelmezésbiztonság témakörében, ami megerősítette elkötelezettségünket az évek óta mélyülő élelmezési válság kiváltó okainak kezelésében. A magyar elnökség célja volt a kulturális örökség védelmével kapcsolatos figyelemfelhívás erősítése, különös tekintettel a helyi közösségek, a nem kormányzati szervezetek, a tagállamok és az uniós intézmények szerepére. Ennek eredményeképpen 2024. július 24-én az Állandó Képviselők Bizottsága (Coreper) döntött a Külkapcsolati Munkacsoport (Relex) egy a nemzetközi kulturális kapcsolatokkal és kulturális örökségvédelemmel foglalkozó almunkacsoportjának létrehozásáról.

2. PILLÉR: MÉLYREHATÓBB SZAKPOLITIKAI TERVEZÉS, HATÉKONYABB TÁRCAKÖZI KOORDINÁCIÓ, EGYSÉGES EREDMÉNY-ORIENTÁLT PROJEKTMEGVALÓSÍTÁS

A NEFE2025 második pillére a magyar nemzetközi fejlesztési tevékenység hatékonyságának és láthatóságának növelésére irányult, amelynek feltétele a komplex szakpolitikai tervezés, a különböző tárcák és szakterületek által végrehajtott fejlesztési tevékenységek összehangolása és a fejlesztési projektek egységes végrehajtása, valamint azok megfelelő értékelése. A stratégia alapján Magyarország célul tűzte ki, hogy **a korábbiaknál szűkebb területi és szektorális fókusz** mentén fog megvalósítani nemzetközi fejlesztési projekteket és programokat. **Nagyobb hangsúlyt fektet az afrikai kontinensre** – különösen a szubszaharai Afrika és a legkevésbé fejlett országok (Least Developed Countries) – felzárkóztatására, valamint a **Közel-Kelet**

fejlesztési szükségleteire. Ugyanakkor, összhangban hazánk általános külpolitikai érdekeivel, az európai szomszédságpolitikához, illetve a Keleti Partnerséghez kapcsolódó prioritásokat továbbra is kiemelten kezeli.

A pillér értékelése

A NEFE2025 **világos földrajzi fókuszterületeinek** – szubszaharai Afrika, Száhel-övezet, Közel-Kelet, a Nyugat-Balkán és a Keleti Partnerség országai – meghatározása hozzájárult ahhoz, hogy hazánk **hosszú távú és fenntartható fejlesztési projekteket** tudjon végrehajtani. Ennek a megközelítésnek jó példája a HHÜ jordániai **Ammanban** és a csádi **N’Djamena**-ban megnyitott **helyi irodái** (field offices), regionális központjai, amelyek nemcsak **hazánk láthatóságát növelik** a Közel-Keleten és a Száhel-övezetben, hanem azt is alátámasztják, hogy Magyarország fejlesztési tevékenysége által hozzá kíván járulni olyan hosszútávú célok megvalósításához, mint a békeépítés, a stabilitás megteremtése, az üldözött keresztény és más közösségek megsegítése, illetve békés együttélésének támogatása, a migráció megelőzése és a gazdaság, valamint a társadalomfejlesztés.

A magyar vállalatok, szakképző- és felsőoktatási intézmények egyre nagyobb szerepet játszanak Afrika gazdasági életének fejlesztésében. Magyarország a helyi fejlesztési igényekre alapozva, magyar cégek, oktatási intézmények, civil- és egyházi szervezetek közreműködésével készítette elő fejlesztési projektjeit összhangban Magyarország Afrika stratégiájával (a továbbiakban Afrika Stratégia).

A szakpolitikai tervezés és a hatékonyabb tárcaközi koordináció többek között az Eximbank által folyósítható kötött segélyhitelek feltételeiről és a segélyhitelnyújtás részletes szabályairól szóló 232/2003. (XII. 16.) Korm. rendelet által létrehozott Kötött Segélyhitel Koordinációs Szakértői Munkacsoportban valósult meg. A Munkacsoport feladatai között szerepel a nemzetközi fejlesztési együttműködési politikanak és stratégiának megfelelő segélyhitelezési gyakorlat érvényre juttatása és a kötött segélyhitelezéssel összefüggő döntések előkészítése. A Munkacsoport működési gyakorlata és az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter által delegált képviselő állandó tagsága kiváltképp biztosítja a nemzetközi fejlesztési szempontok érvényesítését Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójának végrehajtásában.

3. PILLÉR: PROJEKTIMPLEMENTÁCIÓ A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK MENTÉN

A NEFE2025 harmadik pillére rögzítette Magyarország elkötelezettségét az Agenda 2030 keretében elfogadott Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k) megvalósítása mellett, tekintettel arra, hogy azok közvetlen módon járulnak hozzá olyan, hazánk számára is prioritást jelentő célokhöz, mint például a fenntartható gazdasági fejlődés megvalósítása, a klímaváltozás elleni küzdelem, valamint a migráció kiváltó okainak helyben történő kezelése. A stratégiában célkitűzésként került meghatározásra az SDG-khez való hozzájárulás hangsúlyosabb figyelembevétele a projektkiválasztás fázisában. A célkitűzések elérése érdekében elsősorban a tudásátadásra, a kapacitás- és az intézményépítésre irányuló fejlesztési tevékenységek kaptak hangsúlyt.

A pillér értékelése

Az Agenda 2030-ban meghatározott 17 SDG¹ célból, Magyarország az első², a második³, a harmadik⁴, a negyedik⁵, a hatodik⁶, a hetedik⁷, a nyolcadik⁸, a tizenharmadik⁹, a tizenötödik¹⁰ és a tizenhetedik¹¹ SDG-k megvalósulására helyezte előtérbe. Az SDG-k megvalósításának érdekében hazánk a **fenntartható mezőgazdaság előmozdítására irányuló projektek** révén komoly figyelmet szentelt az **éhezés megszüntetésének** (második SDG) elsősorban az afrikai kontinensen.

A **vízhez és higiéniahoz való hozzáférés biztosítása és a fenntartható vízgazdálkodás megteremtése** – hatodik fenntartható fejlődési cél – szintén olyan terület, ahol hazánk nemzetközileg elismert szaktudással és exportképes technológiákkal rendelkezik, ezért a magyar kötött segélyhitel program keretében megvalósult **projektek** döntő többsége a **vízgazdálkodás területén** – ivó- és szennyvíztisztítás, öntözésfejlesztési beruházások – nyújtott segítséget a kedvezményezetteknek.

4. PILLÉR: GAZDASÁGI PARTNERSÉGEK ERŐSÍTÉSE A NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSBEN

A NEFE2025 negyedik pillére kiemelt célkitűzésként határozta meg a **kölcsönösen gyümölcsöző partnerségek létrehozását** a helyi közösségek és kormányok szükségleteire épülő, az SDG-k elérését elősegítő, a magyar nemzetgazdasági érdekeket és komparatív előnyöket figyelembe vevő programok végrehajtásával. A NEFE2025 hangsúlyosabb szerepet szánt azon projektalapú tevékenységeknek, amelyek az SDG-k megvalósítása mellett alkalmasak a magyar külpolitikai és külgazdasági érdekek érvényesítésére is. Célként került megfogalmazásra, hogy a magyar fejlesztési tevékenység az eddigieknél nagyobb arányban valósuljon meg olyan magyar vállalatokon, illetve kis- és középvállalkozásokon (KKV) keresztül, amelyek a piacszerzést követően a célországban képesek további, többek között üzleti alapon történő, fenntartható módon végrehajtott fejlesztéseket megvalósítani.

A pillér értékelése

A beszámolási időszakban a magyar vállalatok globális értékláncba történő bekapcsolódása kötött segélyhitel együttműködéseink révén valósult meg. A KKM által koordinált NEFE projektek és **kötött segélyhitel projektek** révén szerzett referenciák későbbi, nem kötött segélyhitel finanszírozású exportlehetőségekhez segíthetik hozzá a magyar vállalatokat fővállalkozóként vagy beszállítóként. **Az eddigi együttműködések tapasztalatai azt mutatják, hogy a projektek megágyaznak az újabb együttműködéseknek – további projektek, beszerzések vagy üzemeltetési feladatok formájában –, és a jelenleg zajló**

¹ Az ENSZ Közgyűlés 2015. szeptember 25-én elfogadott Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development című határozata (A/RES/70/1) alapján

² A szegénység minden formájának felszámolása.

³ Az éhínség megszüntetése.

⁴ Egészséges élet és jóllét biztosítása.

⁵ Az inkluzív, méltányos és minőségi oktatás biztosítása, valamint az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek elősegítése mindenki számára.

⁶ A vízhez és a köztisztasághoz való hozzáférés biztosítása és fenntartható víz- és szennyvízgazdálkodás.

⁷ Megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférés biztosítása mindenki számára.

⁸ Teljes és termelékeny foglalkoztatottság, valamint tisztességes munka biztosítása mindenki számára.

⁹ Sürgős lépések megtétele a klímaváltozás és hatásainak leküzdésére.

¹⁰ A szárazföldi ökoszisztémák védelme.

¹¹ Globális partnerség újjáélesztése a fenntartható fejlődés érdekében.

beruházások magyar kivitelezői is hosszú távon terveznek a külföldi piacokon való jelenléttel.

5. PILLÉR: A MAGYAR GAZDASÁGI ÉS CIVIL SZEREPLŐK MOZGÓSÍTÁSA

A NEFE2025 ötödik pillére a magyar gazdasági és civil szereplők multilaterális fejlesztési együttműködési folyamatokba történő hatékonyabb bekapcsolódását hivatott ösztönözni. Az SDG-k megvalósítását övező nagyfokú finanszírozási hiányra tekintettel, Magyarország célul tűzte ki, hogy az állami források mellett kiegészítő jelleggel bevonja a gazdasági és civil szereplőket is az SDG-k realizálása érdekében. Hazánk innovatív finanszírozási módszereken keresztül támogatja, hogy a magánszektor nemzetközi fejlesztési célú programokba fektessen, a civil szervezeteket pedig abban, hogy nagyobb számban induljanak a nemzetközi – elsősorban uniós forrásokból finanszírozott – pályázatok elnyeréséért.

A pillér értékelése

A multilaterális fejlesztési együttműködési folyamatokba való bekapcsolódás jó példái a **magyar vízipari cégek, amelyek a vizsgált időszakban számos nemzetközi finanszírozással kiírt pályázaton indultak.** Ezen kívül sikerült elérni, hogy **hazai intézmények is bekapcsolódjanak nemzetközi fejlesztési projektek előkészítésébe.** A Világbankhoz köthető 2030 Water Resources Group (WRG) pl. 2023-ban megbízta a Budapesti Corvinus Egyetem Közép-Ázsia Kutatóközpontját egy kazahsztáni Multi-Stakeholder Platform létrehozásának előkészítésével, melynek célja a vízügyi szektor prioritásainak beazonosítása a kazak magán-, civil- és a közszféra bevonásával. A kutatási eredményeként a Budapesti Corvinus Egyetem egy tanulmányban vázolta fel, hogyan tudná a WRG a leghatékonyabban támogatni a vállalati szféra szélesebb körű bekapcsolódását a kazak víz szektor problémáinak megoldásába.

Szintén említésre méltó, hogy a HHÜ 2024 januárjában pályázatot írt ki olyan civil szervezetek számára, amelyek a Szubszaharai Afrika területén kívántak megvalósítani fejlesztési és humanitárius projekteket. A pályázatra számos civil szervezet nyújtott be projektjavaslatot.

A NEFE2030 PILLÉREI

1. MAGYAR MODELL: PARTNERSÉG AZ ÉSZSZERŰSÉG JEGYÉBEN

Magyarország feltörekvő szereplője a nemzetközi donorközösségnek. A hivatalos fejlesztési hozzájárulás (ODA) és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) arányszámával kifejezett mutató rendre 0,1 és 0,2 százalék között mozog, amely hozzávetőlegesen megfelel a régió átlagnak. Annak ellenére, hogy a NEFE tevékenységre fordítható forrásaink a nagy múlttal rendelkező donorországok lehetőségeihez képest korlátozottak és hogy hazánk csak 2016 óta tagja az OECD hivatalos donorországokat tömörítő Fejlesztéstámogatási Bizottságának (a továbbiakban: OECD DAC), a magyar nemzetközi fejlesztési tevékenység támogatott közösségekre és külpolitikai érdekérvényesítésre gyakorolt pozitív hatása meghaladja a befektetett forrásokat. Ennek oka, hogy a magyar Kormány a különböző NEFE típusú tevékenységek elindítása óta előtérbe helyezi a hatékonyságot elősegítő megközelítés, szabályozás és támogatási módszertan alkalmazását.

Ilyen támogatáspolitikai elv, hogy a nemzetközi fejlesztési tevékenységet mindig a helyi igények alapján tervezi ('demand-driven'), helyi partnerségekre ('localized') épít és előnyben részesíti a bilaterális támogatási formákat. Példának okáért a Hungary Helps Program keretében megvalósuló programok gyakran helyi nemkormányzati szervezetekkel való kapcsolatokra épülnek, amelyek közül kiemelt hangsúlyt kap a keresztény és más hitelvű szervezetek támogatása, illetve bevonása. Ezeknek a szereplőknek a gyakran kihasználatlan előnye a helyi társadalmi beágyazottság, valamint, hogy esetenként olyan válságövezetekben is folytatnak többek között fejlesztési tevékenységet, amelyekhez más nemzetközi aktorok nem férnek hozzá. További fontos támogatáspolitikai elv a közvetlenség, aminek köszönhetően a nemzetközi fejlesztési projektek a segítségnyújtás címzettjeihez a lehető „legközelebb” kerülnek megvalósításra. A helyi közvetítő szereplők bevonásával a tapasztalatok szerint biztosítható, hogy a támogatás teljes egésze eljusson a kedvezményezetthez, valamint a magyar támogatás tényének láthatósága is nő.

A nemzetközi stabilitás és társadalmi egyensúly előmozdítása mellett a magyar fejlesztéspolitika kiemelten kezeli a saját működési és támogatási adminisztrációjának alacsony szinten tartását, lehetővé téve a gyorsabb, rugalmasabb és helyi szükségletekre szabott fellépések kidolgozását.

Stratégiai célok:

A 2026-2030 közötti időszak során **Magyarország** továbbra is oly módon **folytatja NEFE tevékenységét** **összkormányzati megközelítésben, hogy a helybe vitt segítségnyújtás révén a partnerországok helyi közösségeinek, kormányainak szükségleteire és környezeti-társadalmi adottságaira alapozva fenntartható módon járuljon hozzá a válságövezetekben élő közösségek megsegítéséhez és a fenntartható fejlesztéshez.** A helybe vitt segítségnyújtás és a helyi igényeken alapuló fellépés biztosítja a támogatások végső kedvezményezettjei számára, hogy az érintettek ne csupán támogatottak, hanem aktív szereplői legyenek saját jövőjük formálásának. **Hazánk NEFE tevékenységét olyan együttműködésekre kívánja építeni, amelyek a fejlődő országok felelősségvállalását („ownership”) igyekszik fejleszteni, biztosítani.** Ennek keretében célkitűzés a megvalósított eredmények fenntarthatóságának biztosítása, munkahelyteremtés és a helyben maradás ösztönzése, a helyi partnerek érdekeltté tétele a tudás és eredmények megosztásával. A fenti

célkitűzésekkel összhangban **épít a helyi civil társadalommal és a hitelví szervezettekkel való együttműködésekre is**, tekintettel arra, hogy a helyi szereplők törekény környezetben is bizonyították hatékonyságukat, és kiemelt jelentőséggel bírnak a nehezen elérhető közösségek megsegítésében. Emellett jól ismerik a helyi igényeket, figyelembe véve a közösségekben mélyen gyökerező jelenlétüket, így olyan ismeretekkel rendelkeznek, amelyek a hagyományos donorszervezetek számára nem mindig elérhetők.

A magyar NEFE-tevékenység fejlesztési iránya a **programozási szemlélet meghonosítása**, az OECD DAC ajánlásainak megfelelően, és olyan gyakorlatok alkalmazása, amelyek vizsgálják az egyes megvalósított programok hatását, a projektek minőségét, és ezt visszacsatolják a programozási, tervezési, vagy projektfejlesztési tevékenységbe.

Stratégiai irány a nemzetközi fejlesztési terület hatékonyságának, hatásának, rugalmasságának, kapacitásának és eszköztárának **innovációk** implementálásával való további fejlesztése. Ilyen módon a finanszírozási oldalon cél az új konstrukciók alkalmazása ('blended finance', PPP konstrukciók), a programozás és a hatásvizsgálat során pedig a folyamat- és technológiai innovációk alkalmazása.

Hatását tekintve cél a NEFE-tevékenység hosszú távú eredményessége érdekében annak az eddigieknél is alaposabb és stratégiai jellegű vizsgálata, hogy **a projektek szakmai, működési, pénzügyi fenntarthatósága** mennyire érvényesül.

2. A BÉKE, STABILITÁS ELŐSEGÍTÉSE ÉS MIGRÁCIÓ ENYHÍTÉSE

Magyarország a fejlett világ donorközösségének tagjaként a nemzetközi béke és biztonság, valamint a kiegyensúlyozott növekedés érdekében támogatást nyújt a világ fejlődő, instabil vagy katasztrófa-sújtotta térségeiben. A hazai nemzetközi fejlesztési együttműködés célja, többek között, a fejlődő országok instabillá válásának megelőzése közvetlen partnerségek kialakításán keresztül – magyar vagy helyi partnerek bevonásával. Jelentőséget ad ennek, hogy az elmúlt években jelentősen megváltozott a régióink és a tágabb értelemben vett európai szomszédság biztonsági és geopolitikai környezete: az évek óta fennálló válságok és konfliktusok mellett újabb olyan gócpontok alakultak ki, amelyek megkövetelik a nemzetközi közösség figyelmét. Emellett az európai irányú migráció forrásövezeteiben végzett stabilizáló, népességmegtartást erősítő tevékenységével szolgálja Európa és benne Magyarország biztonsági érdekeit is.

Stratégiai célok:

A NEFE2030 az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt fektet a gyakran európai irányú migrációs forrás-, illetve tranzitrégiók törékeny országaira és továbbra is a legkiszolgáltatottabb emberek javára kívánja megvalósítani nemzetközi fejlesztési tevékenységét, figyelembe véve a humanitárius igényeket és segítségnyújtási tevékenységet is. Ennek megfelelően a 2026-2030 közötti időszakban Magyarország fejlesztési támogatásait elsősorban a háború- és válság sújtotta területekre fogja összpontosítani, ezzel megakadályozva az Európa felé irányuló elvándorlási folyamatokat. Ebben az összefüggésben a **magyar NEFE politika folytatja és fokozza a migráció kiváltó okainak helyben történő kezelését célzó tevékenységét, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a válságok sújtotta közösségek szülőföldön maradásához és a szülőföldjüket elhagyni kényszerülők visszatéréséhez.** Az üldözött keresztény és más vallási kisebbségek szülőföldről való elvándorlási hajlandósága üldöztetésük súlyosbodásával egyre nő, melynek enyhítésére Magyarország a Hungary Helps Program keretében kifejezetten, de nem kizárólagosan az ilyen közösségek megsegítésének gyakorlatát kívánja folytatni a nemzetközi fejlesztés eszközén keresztül is.

Magyarország a nemzetközi fejlesztési együttműködés megvalósítása és előmozdítása során a humanitárius-fejlesztés-békeépítés nexus (a HDP nexus – Humanitarian-Development-Peace) összekapcsolásának elvét követve épít kapcsolatokat és koordinál a hármass nexus területén tevékenykedő kormányzati és nem kormányzati szereplőkkel. Ennek egy példája a magyar Kormány összetett szálheli szerepvállalása, amelyhez kapcsolódó cél a NEFE 2030 tárgyidőszakában az **országfókuszú szerepvállalás regionálissá bővítése, valamint bekapcsolódás az ilyen szintű kezdeményezésekbe, programokba.** A Közel-Keleten a nemzetközi fejlesztési tevékenység egyértelműen a munkahelyteremtésre és a jövedelemszerző tevékenység biztosításához szükséges készségek elsajátítására kíván fókuszálni. Ez az elkötelezettség hozzájárul a veszélyeztetett közösségek közvetlen és helyben történő támogatásához és ellenálló képességük növeléséhez.

A szülőföldön való megmaradás elősegítése érdekében, a magyar NEFE-tevékenység törekedni fog arra, hogy a korábbi évek tapasztalatai és a partnerek visszajelzései alapján, továbbra is **nagy hangsúlyt fektessen elsősorban az oktatási kapacitásfejlesztésre, a mezőgazdaság és az egészségügy fejlesztésére, másodsorban a közlekedés, energiaellátás és az információs technológia alapú fejlesztésekre.** Ehhez a megélhetést erősítő, munkahelyeket teremtő fejlesztési projekteket kapcsol, ezáltal is növelve a helyi gazdaságok önfenntartó képességét.

A NEFE2030 külön támogatási iránya a konfliktusok sújtotta **válságövezetekkel szomszédos, egyelőre stabil, de fenyegetett társadalmak támogatása**. A NEFE2030 célja, hogy ezeken a területeken oktatási, szakképzési és munkahelyteremtési programokkal erősítse a társadalmi ellenállóképességet a radikalizációval szemben, hatékony mezőgazdasági és víztechnológiával megakadályozza az erőforrás-viták kialakulását, és több vallási vagy etnikai csoport együttműködését eredményező fejlesztési projektek támogatásával hozzájáruljon az erőszak, például a vallási üldöztetés megelőzéséhez.

3. SZEKTORÁLIS FÓKUSZ: KÖZÉPPONTBAN AZ EMBER

A humán tőke rendkívül fontos szerepet játszik a XXI. század összetett kihívásainak – klímaváltozás, az országok közötti és országon belüli egyenlőtlenségek, fegyveres konfliktusok – kezelésében, ezért fontos, hogy a társadalom tagjai a fejlődő országokban is rendelkezzenek azzal a (szak)tudással, képességekkel és készségekkel, amelyek révén egyrészt képesek hozzájárulni saját országuk gazdasági növekedéséhez és a fenntartható fejlődéshez, másrészt egy a válságoknak, természeti katasztrófáknak is ellenállóbb társadalom építéséhez.

A NEFE2030 azon értékelvű támogatáspolitikai stratégiáját foglalja össze, amely az embert helyezi a középpontba az egyetemes szolidaritás, a keresztény emberkép és a humanitárius alapelvek mentén. Teszi ezt egyrészt olyan módon, hogy a NEFE eszközeivel hozzájárul az emberi méltóság, az alapvető emberi jogok védelméhez, a kulturális örökség megóvásához a világ válság sújtotta területein. A NEFE2030 ezen kívül hangsúlyt fektet a humán tőke fejlesztésére, mivel az a gazdasági növekedés és a fejlődés egyik legfontosabb ösztönzője. Noha az oktatás, az egészségügy, a szociális védelem és az élelmezés az elmúlt évtizedekben példátlan fejlődésen ment keresztül, a humán tőke szempontjából továbbra is súlyos egyenlőtlenségek figyelhetők meg a fejlett és a fejlődő országok között. Magyarország nemzetközi fejlesztési stratégiájának egyik fő prioritása a humán tőke fejlesztésére irányuló, a helyi igényekre alapozó rövid- és hosszútávú fejlesztések megvalósítása, a hazánkban munkaerőpiacra történő integrálása technológia átadása, valamint a fejlődő országokban élők életkörülményeinek (pl. egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosítása) javítása.

Stratégiai célok:

Magyarország a korábbi törekvéseit megerősítve **továbbra is kiemelt támogatási célként kezeli az oktatáshoz való hozzáférés elősegítését**, különösen azokban a régiókban, ahol az nem, vagy csak részben biztosított.

Az oktatási együttműködés jelentős részben a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogramon (a továbbiakban: Program) keresztül valósul meg. A Program sikerét jelzi, hogy a 2020-2025 közötti időszakban jelentős bővítésen ment keresztül: a Programhoz 30 új partnerország csatlakozott, miközben az egyidejűleg Magyarországon tanuló ösztöndíjasok száma meghaladta a 10 ezer főt. A Program az elmúlt ötéves időszakban évente mintegy 35–37 milliárd forinttal járult hozzá Magyarország nemzetközi fejlesztési tevékenységéhez. Szintén oktatási célokat szolgál az Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak, valamint az AM-FAO ösztöndíjprogram. Magyarország abban hisz, hogy az oktatás a szegénység csökkentésének egyik leghatékonyabb eszköze, amely megfelelő munkahelyteremtési erőfeszítésekkel párosulva hozzájárul a társadalmi stabilitás megteremtéséhez és ezáltal a migráció kiváltó okainak csökkentéséhez.

Az új stratégia szintén nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a meghatározott földrajzi fókuszterületeken bővítse a helyiek számára elérhető **szakképzési** lehetőségeket. A megszerzett tudás nem csupán az egyének számára növeli a munkaerőpiaci lehetőségeket, hanem a fejlődő régiók gazdasági törekvéseihez is hozzáadott értéket jelent.

Amellett, hogy az egyének tudására, tapasztalataira, készségeire, valamint kompetenciáira épít, Magyarország az **egészségügyi infrastruktúra és a szociális intézmények megerősítésén** keresztül is hozzájárul a törekény régiók jólétéhez mind az egyének, mind a társadalmak szintjén. A lakosság egészségi állapotának javulása az életminőség emelkedése mellett a termelékenység, a társadalmi stabilitást is növeli.

A magyar Kormány közpolitikájának homlokterében a magyar családok támogatása, megerősítése és védelme áll. Ezt képezi le a NEFE2030 Stratégia, amikor a tárgyidőszakra célként határozza meg a válságövezetekben és a fejlődő országokban **a családok, kiemelten a nők és gyermekek támogatását**, a nők és lánygyermekek oktatása és szakképzése, munkaerőpiacra történő integrálása, nőkre és gyermekekre fókuszáló egészségügyi programok és orvosi ellátás révén.

Magyarország különös figyelmet fordít a **kulturális örökségvédelemre** is, amely egy lehetőség a nemzetközi fejlesztésben, hiszen a történelmi jelentőségű alkotások nemcsak a múlt megismeréséhez járulnak hozzá, hanem a helyi közösségek identitásának és összetartozásának megerősítéséhez is, illetve támogatják a hosszútávú gazdasági fejlődést a kulturális turizmus, a kézművesség és a helyi művészetek révén.

4. NEMZETKÖZI KAPCSOLÓDÁSOK ÉS KONNEKTIVITÁS

A NEFE2030 felismeri, hogy a NEFE eszköztár egyben diplomáciai eszközként is szolgál, nem csak a támogatott relációk, hanem más donor országok és nemzetközi szervezetek irányába is. Ennek jelentősége egyrészt abban rejlik, hogy lehetőséget kínál külső forrás bevonására a NEFE2030 céljainak teljesítéséhez, másrészt pedig erősíti a magyar külügyi érdekérvényesítést és a magyar nemzetközi szerepvállalások partneri rendszerét. A kihívások, válságok és háborúk közepette ezért Magyarország kiemelt feladatként tekint az őszinte, kölcsönösen előnyös kétoldalú partnerségek kiépítésére és a hatékony multilateralizmus megerősítésére. Az ilyen partnerségek alkalmat teremthetnek továbbá a „*magyar modell*” bemutatására és nemzetközi disszeminációjára.

Stratégiai célok:

A nemzetközi szintén történő nemzeti érdekérvényesítés mellett **Magyarországnak kiemelt célja a „magyar modell” nemzetközi láthatóságának erősítése.** A NEFE2030 ezért célul tűzi ki a nemzetközi és szakmai konferenciákon való fokozott jelenlétet, a magyar jó gyakorlatok bemutatását az EU, ENSZ, OECD és más multilaterális fórumokon, valamint a célzott szövetségépítést olyan szereplőkkel – köztük nem hagyományos donorokkal –, akik készek a „*magyar modell*” által alkalmazott megközelítés implementálására. A szakmai partnerségre építve célkitűzés a hasonló célok és módszerek mentén tevékenykedő államokkal gyakorlati együttműködés kiépítése is, koordináció vagy közös projektmegvalósítás formájában.

Magyarország jövőbeli nemzetközi szerepvállalásának erősítése szempontjából fontos mérföldkőnek számít, hogy a HHÜ 2025 nyarán sikeresen teljesítette az Európai Unió által előírt ún. pillérértékelési folyamatot, ami azt támasztja alá, hogy hazánk fejlesztéspolitikai intézményi rendszere összhangban áll az Európai Bizottság által meghatározott normákkal, garantálva az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a források hatékony felhasználását. A pillérértékelés lezárása komoly stratégiai lehetőségeket kínál: a HHÜ jogosult közvetlen uniós fejlesztési források lehívására, illetve részvételre uniós programokban és pályázatokon. Ez nem csak a nemzetközi jelenlét erősítését szolgálja, hanem lehetőséget teremt arra is, hogy a HHÜ nagyobb konzorciumokban is meghatározó szerepet töltsön be, illetve adott esetben vezető pozíciót vállaljon a közös projektek végrehajtásában. A sikeres pillérértékelés hozzájárul továbbá Magyarország hitelességének erősítéséhez a nemzetközi donor közösségen belül.

A NEFE2030 kidolgozása és megvalósítása az Európai Unió új Többéves Pénzügyi Keretének (MFF 2028–2034) időszakában, illetve annak előkészítése során kezdődik meg. Kiemelt cél, hogy a stratégia építsen az EU fejlesztéspolitikai eszközeire és támogatási formáira. Az uniós pénzügyi keret és a kapcsolódó programok célzott kihasználása kulcsfontosságú annak érdekében, hogy maximalizálni lehessen a hazai és nemzetközi projektekhez kapcsolódó forrásbevonást. Stratégiai cél emellett az **EU kezdeményezéseibe való bekapcsolódás** mind a Team Europe, mind pedig a Global Gateway kezdeményezések vonatkozásában. Magyarország elkötelezett a KKV-k szerepének erősítése terén, támogatva őket a nemzetközi pályázati lehetőségekhez való hozzáférésben, illetve az innovációs és exportképességük megerősítésében. Emellett szükséges előmozdítani az EU tagállamokkal és harmadik országokkal és azok fejlesztési területen aktív szereplőivel történő bilaterális együttműködést is projektek közös megvalósítása révén.

5. HAZAI SZEREPVÁLLALÁS ERŐSÍTÉSE ÉS A MAGYAR ÉRDEK ÉRVÉNYESÍTÉSE

Magyarország kiemelt külpolitikai eszközként alkalmazza a nemzetközi fejlesztési együttműködést, amely a fenntartható fejlődés irányelveinek figyelembevételével hatékonyan hozzájárul, többek között, a déli és a keleti nyitás országaival való gazdasági kapcsolataink elmélyítéséhez. Fontos szempont emellett a külgazdasági érdek előtérbe helyezése, mivel a jelenkori globális fejlesztéspolitikai tevékenységek és humanitárius támogatások vonatkozásában egyre inkább előtérbe kerül az a modell, miszerint a felmerülő kihívásokra oly módon kell reagálni, hogy azzal egyidejűleg a donorországok nemzetgazdasági érdekeit is figyelembe vesszük. Eszerint az adott lehetőségek viszonylatában egyfelől törekedni kell olyan kölcsönösen előnyös partnerségek megteremtésére, amelyek mellett, hogy a helyi közösségek és kormányok szükségleteit előtérbe helyezve támogatják a helyben maradást és hosszú távon a szülőföldre való visszatérést, a magyar nemzetgazdasági lehetőségeket és célkitűzéseket, valamint a hazai komparatív előnyöket is szem előtt tartják. Fontos másfelől az is, hogy Magyarország és a magyar szereplők minél szélesebb köre a nemzetközi fejlesztéspolitika aktív szereplőjévé váljon, így képviselve hazánkat a nemzetközi donorközösségen belül. Ez a megközelítés hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország nemzetközi fejlesztéspolitikai programjainak sikerességét növelje, a külpolitikai kapcsolatait optimalizálja, miközben a magyar gazdasági és társadalmi érdekeket is szem előtt tartja.

Stratégiai célok:

A NEFE2030 továbbra is nagy hangsúlyt fektet az egyenlőség, az igazságosság és a kölcsönös tisztelet elvére a partnerországokkal folytatott párbeszéd során, **és elkötelezettek vagyunk amellett, hogy hazánk erőfeszítései a partnerek érdekeinek szolgálata mellett, hozzájáruljanak a magyar érdekek előmozdításához.** A kölcsönös tudástranszfer azáltal, hogy az agrárium, valamint az öntözéstechnika, a vízgazdálkodás és vízipar, az egészségipar, fejlett digitális technológiák, fenntartható megoldások különösen az energiaellátás és hulladékgazdálkodás, valamint a biztonsági technológiák területén felhalmozott magyar szaktudást a fejlődő országok rendelkezésére bocsátja, Magyarország támogatni tudja a helyi értékláncok megerősítését, a fenntartható és klímabarát élelmezést, valamint a helyi termelés ellenállóképességét.

Mindennek megalapozásra a Stratégia célul tűzi ki a NEFE2030 irányítói és megvalósító, valamint a külgazdaság-fejlesztésért felelős **államigazgatási szereplők szorosabb koordinációját, valamint a magyarországi ipari szereplők és ernyőszervezetek közötti stratégiai kapcsolatok körének kiszélesítését.**

A **hazai vállalatok támogatása** kiemelt jelentőséggel bír a nemzetközi fejlesztések kiterjedtsége és a támogatási tevékenységek sokszínűsége folyamatos bővítése mellett. Ennek egyik leginkább hatékony eszköze a kötött segélyhitelezés (a továbbiakban: KSH). A kötött segélyhitelezés az Európai Unió és a WTO rendszerében egy olyan exporttámogatási eszköz, amellyel a hazai vállalkozások külföldi piacszerzését lehet közvetett állami támogatás útján elősegíteni. A kötött segélyhitelezés a magyar szabályozás által meghatározott, minimum 50%-os magyar tartalomra vonatkozó feltétele révén hozzájárul a magyar export növeléséhez, és olyan új piacokra történő belépést is lehetővé tesz, amelyek egyéb eszközökkel elérhetetlenek lennének. A nemzetközi fejlesztési tevékenység mellett a KSH kiemelt célja a partnerországokkal fennálló bilaterális politikai kapcsolatok megalapozása, azok elmélyítése.

Ezen kapcsolatok fejlődését mindemellett a különböző szakdiplomáciai tevékenységek is elősegítik, kiemelve itt a vízdiplomácia területét. Annak köszönhetően, hogy Magyarország kiemelt szaktudással és technológiákkal rendelkezik az ivó- és szennyvíztisztítás, árvízvédelem, vízminőségmérés, valamint az okos és fenntartható vízügyi technológiák területén, a magyar vízdiplomáciai célok és a vízipari export az elmúlt években a külgazdasági ágazat egyik prioritási területévé vált. A vízgazdálkodás területén végzett nemzetközi fejlesztési projektek is lehetőséget biztosítanak a felek közötti együttműködések, partnerségek kialakítására és megerősítésére.

A **civil szervezetek** egyaránt kiemelten fontos partnerként vannak jelen a nemzetközi fejlesztési tevékenységek során, hiszen kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerük, a támogatások kivitelezése során szerzett tapasztalataik, illetve helyismeretük révén lényeges szerepet vállalnak a magyar nemzetközi fejlesztéspolitika megtervezésében, értékelésében és népszerűsítésében. A 2026-2030 közötti időszakra vonatkozóan Magyarország kifejezett törekvése, hogy a magyar segélyszervezetek által történő programmegvalósítások során a kisebb, speciális célokat szolgáló szervezetek is bevonásra kerüljenek. Ezáltal a civil szférából származó nagy hagyományokkal rendelkező szervezetek mellett megerősíthető a támogatási tevékenységek sokszínűsége és kiterjedtsége.

A hazai vállalkozások és a magánszektor szereplőinek támogatása között jelentős szerepet vállalnak azon pályázatok, amelyek célja a vállalati és civil szféra tevékenységeinek támogatása. Hazánk a nemzetközi szervezetekben vállalt kötelezettségeinek megfelelően éves szinten fizet be tagdíjat. Azonban annak érdekében, hogy ezen befizetett összegek minél nagyobb része a magyar nemzetgazdaság számára is hasznot hajtson, a hazai vállalati és civil szféra szereplői uniós pályázatok keretein belül közvetlen támogatást nyerhetnek el a tagdíjak összegéből. A magyar Kormány számára egyértelmű célkitűzéssé vált, hogy a hazai vállalatok, civil szervezetek is egyre nagyobb mértékben részesüljenek az Európai Unió fejlesztéspolitikai pályázatainak keretében elnyerhető uniós forrásokból, így folyamatosan ösztönzik a vállalati és civil szféra szereplőit a pályázatokon való részvételre. Az ilyen jellegű kezdeményezésekhez történő csatlakozásnak számos, összkormányzati szinten is pozitív a hatása, továbbá közép- és hosszútávon nyújt fejlesztési és kapcsolatépítési, illetve tudás- és technológia transzfer lehetőségeket is a hazai vállalkozások és egyéb szereplők számára.

A magyar tudástranszfer elősegítése érdekében a NEFE2030 stratégia célul tűzi ki a magyar **egyetemi és tudományos közösség** fokozottabb bevonását a nemzetközi fejlesztési projektek megvalósításába. A magyar akadémiai és tudományos ökoszisztémában felhalmozott tudás különösen az agrárium, a vízgazdálkodás, az egészségügy és a kulturális örökségvédelem terén hatékonyan járul hozzá a támogatott közösségek fejlődéséhez, egyben a magyar innováció gyakorlati alkalmazását is elősegíti. A fent említett hazai szervezetek és partnerek együttműködésének jövőbeli elősegítése a magyar érdekérvényesítés és kölcsönös tudástranszfer biztosítása tekintetében is prioritása a NEFE2030 stratégiának.

6. GLOBÁLIS FIGYELEM, CÉLZOTT CSELEKVÉS

A nemzetközi közösség figyelme a XXI. században a nagy geopolitikai konfliktusokra fókuszál, miközben számos regionális, évtizedeken átnyúló, elfeledett válságra nem jut elegendő figyelem. Magyarország a HDP hármass nexus mentén folytatja a nemzetközi fejlesztési és erre épülő stabilizációs tevékenységét a szubszaharai Afrikában, - azon belül is kiemelt figyelmet fordítva a Száhel-térségre -, a Közel-Keleten és a Keleti Partnerség országában. Elsősorban a szűkebb értelemben vett fejlesztési tevékenység kiemelt célterületét képezik a Nyugat-Balkán nem EU-tagállam országai. Középtávon stratégiai kitekintéssel fontos megvizsgálni a magyar NEFE-tevékenység kiterjesztésének indokoltságát a Közép-Ázsiai régióra is.

Stratégiai célok

Hazánk számára **Afrika** kiemelt támogatási terület mind általános, humanitárius-fejlesztési-békeépítési, mind pedig konkrét, az üldözött keresztényeket és az egyházak társadalmi szolgálatát segítő célból. A Hungary Helps Program afrikai projektjeinek az életkörülmények javítása mellett kiemelt fókusz a közösségek megerősítése, amelyek súlyos veszteségeket szenvedtek az évtizedek óta fennálló válságok következtében. Ehhez szükség van a közösségek összetartó erejét adó egyházi infrastruktúrára, az elpusztított oktatási és egészségügyi intézmények újjáépítésére, valamint az áldozatok mentális egészségének különös figyelembe vételére. Ezen nehézségek leküzdésének egyik fő eszköze az Afrika Stratégia, amely nem csupán gazdasági célokat fogalmaz meg, hanem elősegíti az oktatási, vízügyi, egészségügyi és mezőgazdasági támogatásokat is, lehetővé téve, hogy Magyarország komplex, partnerség-alapú fejlesztési programokat alakítson ki a kontinensen. Fejlesztési tevékenység vonatkozásában kiemelten támogatott terület a Száhel-övezet, ahol a fő prioritás a szélsőséges iszlamista erőszakot elszenvedő keresztények támogatása, valamint a természeti katasztrófák utáni segítségnyújtás. A HHÜ csádi irodája ennek megvalósításaként kulcsszerepet játszik a helyi szükségletek valós idejű felmérésében és a hosszútávú, stratégiai partnerségek előmozdításában, ezzel biztosítva Magyarország fejlesztési erőfeszítéseinek a régió sajátos szükségleteihez és kihívásaihoz való igazodását.

A régió túl hatással bíró folyamatai miatt meghatározó térség továbbá a **Közel-Kelet**, amely nemzetközi fejlesztési együttműködés szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír a politikai instabilitás, a terrorizmus, a gazdasági nehézségek, a nagyhatalmi geopolitikai érdekütköztetések és a klímaváltozás negatív hatásai következtében, amelyek rendkívül megnehezítik a térségben élők helyzetét, ezzel előmozdítva a migrációt a környező országok és Európa irányába is. Magyarország a régiót sújtó háborúk és fegyveres konfliktusok megoldásának érdekében ösztönzi a békeépítési erőfeszítéseket. Ennek egyik fő eszköze a HHÜ Jordániában megalapított közel-keleti regionális irodája, amely kulcsfontosságú szerepet játszik a helyi érdekelt felekkel való szorosabb partnerségek kiépítésében és Magyarország fejlesztési tevékenysége hatékonyságának biztosításában.

Hazánk fejlesztési stratégiájának további fontos eleme az európai bővítés- és szomszédságpolitika, különös tekintettel a keleti partnerség országaira és a Nyugat-Balkán térségre. Magyarország mindenkori külpolitikai prioritása a délkelet-európai térség békéjének és biztonságának garantálása, melynek elsődleges eszköze a nyugat-balkáni országok európai uniós integrációjának támogatása. A célkitűzés két fő pillérét hazánk biztonságpolitikai és gazdaságpolitikai megfontolásai adják azon elv mentén, hogy a régiót felkészítsük a mielőbbi EU-csatlakozásra és -tagságra. Ennek keretében hazánk nemcsak uniós intézményi keretek között támogatja a Nyugat-Balkán európai uniós integrációját segítő reformokat, a

demokratikus intézményrendszer megerősítését, valamint a társadalmi kohézió és gazdasági fejlődés előmozdítását, hanem bilaterális alapon, kormányközi egyezmények, ösztöndíjprogramok, hitelek, projekt támogatások mentén is, melyek a konnektivitás erősítésére fókuszálnak, Földrajzi közelségükből fakadóan a hazánkkal szomszédos országok biztonságpolitikai szempontból különösen felértékelődnek az új típusú biztonsági kihívások korában. A nyugat-balkáni régió jelentős migrációs nyomásnak van kitéve, továbbá a geopolitikai vákuumot képző nyugat-balkáni térben a kulturális-vallási közelségre támaszkodva folytatnak erőteljes befolyásszerző tevékenységet olyan harmadik országok, amelyek aktivitása biztonsági kihívással járhat a jövőben. A vallási törésvonalakkal szabdaltnak balkáni térben ezért különösen fontos a Hungary Helps Program helyi tevékenysége is, amely nemcsak a kulturális örökségvédelemre, de a humanitárius segítségnyújtásra, illetve az oktatás és egészségügy területén nyújtott segítségnyújtásra is kiterjed.

Magyarország Ukrajna számára humanitárius segítségnyújtási, rehabilitációs és fejlesztési támogatásokat nyújt, ezzel hozzájárulva a térség stabilizálásához és a békekötést követő helyreállításhoz.

.

A NEFE2030 tárgyidőszakában célként fogalmazódik meg a programozási hatékonyság és tervezhetőség érdekében a prioritásnak tekinthető régiókban a NEFE igények feltérképezése és ezek összevetése a magyar kompetenciákkal.

